

Załącznik 1: Uzasadnienie zawierające informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko .

Charakter działań przewidzianych w dokumencie

Opracowanie „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Krasnosielc na lata 2026-2029, z perspektywą na lata 2030-2033” wynika z obowiązku nałożonego ustawą 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Zakres i treść opracowywanego projektu dokumentu uwzględnić będzie wymagania w/w ustawy Prawo ochrony środowiska oraz wytyczne określone przez Ministerstwo Środowiska („Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”, 2015, Ministerstwo Środowiska, Warszawa).

Na podstawie oceny stanu środowiska, w tym identyfikacji stanu obecnego i dokonanej analizy SWOT dla poszczególnych obszarów interwencji tzn.: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami – Program ochrony środowiska określać będzie:

- cel nadrzędny realizacji polityki ochrony środowiska na terenie gminy, określający w formie zsyntetyzowanej przewidywane efekty działań na rzecz poprawy stanu środowiska, pełni funkcję scalającą i integrującą poszczególnych interesariuszy oraz mogący być elementem (hasłem) wykorzystywanym w celach promocyjnych.
- cele strategiczne odnoszące się do poszczególnych obszarów interwencji, w tym:
  - kierunki interwencji, grupujące poszczególne działania,
  - zadania operacyjne, obejmujące przedsięwzięcia krótko lub średnioterminowe, planowane do realizacji w latach 2026-2029, z uwzględnieniem perspektywy długoterminowej na lata 2030-2033, a których realizacja umożliwi osiągnięcie poszczególnych celów strategicznych i celu nadrzędnego.

Cel nadrzędny realizacji polityki ochrony środowiska na terenie gminy brzmić będzie:

Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy gminy Krasnosielc, przy uwzględnieniu i ochronie wartości przyrodniczych oraz racjonalnej gospodarce zasobami naturalnymi.

Cele strategiczne, kierunki interwencji i zadania operacyjne znajdują się w rozdziale 5.3 projektu „Programu Ochrony Środowiska ...”. Zidentyfikowane zadania stanowiąć będą część ogólnej strategii gminy w zakresie ochrony środowiska. **Cele strategiczne i zadania określone są w sposób ogólny (kierunkowy) i nie precyzują zakresu, rodzaju, warunków ani skali zadań dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w tym nie ustalają ram dla późniejszych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**, a także nie decydują które z działań, w jakim stopniu i czasie oraz w jakiej skali będą podejmowane.

Ponadto podkreśla się, że wszelkie ewentualne przedsięwzięcia inwestycyjne będą musiały spełniać wymagania przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska i przepisów towarzyszących. W przypadku ewentualnej realizacji konkretnych przedsięwzięć (wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn.zm.), dla których przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko będzie obowiązkowe lub zostałyby nałożone postanowieniem o obowiązku ooś, a co za tym idzie sporządzeniem raportu oddziaływania na środowisko, o możliwości realizacji inwestycji przesądzą w ostateczności wyniki dokonanej oceny oraz ustalone na jej podstawie warunki realizacji, zapisane i skonkretyzowane w decyzji środowiskowej, która wydawana jest po uprzednim uzgodnieniu z właściwymi organami, wymienionymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przewidziane w projekcie Programu ochrony środowiska zadania mają charakter lokalny, gdyż **będą realizowane na terenie obszaru mieszczącego się w granicach administracyjnych gminy Krasnosielc.**

Przyjęte w projekcie Programu rozwiązania w sposób nadrzędny uwzględnić będą działania prowadzące do zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, poprawy stanu środowiska, poprawy stanu jakości powietrza, zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, przeciwdziałania

zmianom klimatu i adaptacji do nich, zapobiegania klęskom żywiołowym oraz do zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego mieszkańców.

Dokument służyć będzie zachowaniu **spójności założeń z obowiązującym prawem** oraz stanem faktycznym. Projekt dokumentu będzie w **korelacji z aktualnymi strategiami, koncepcjami i dokumentami** planistycznymi, w tym także sektorowym, w szczególności dokumentami szczebla:

- szczebla krajowego, w tym przede wszystkim:
  - „Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030”,
  - „Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.”,
  - „Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych”,
  - „Polityka ekologiczna państwa 2030”,
  - „Polityka energetyczna Polski do 2040 roku”,
  - „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”,
  - „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku”,
  - „Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030”,
  - „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 ”;
- szczebla wojewódzkiego, w tym przede wszystkim:
  - „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego”;
  - „Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny siarki w powietrzu”;
  - „Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu”;
  - „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa mazowieckiego”;
  - „Program ochrony środowiska województwa mazowieckiego do 2030 roku”,
  - „Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze”;
- szczebla powiatowego, w tym przede wszystkim:
  - „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Makowskiego na lata 2024-2031”;
  - „Strategia Rozwoju Powiatu Makowskiego do roku 2034 (projekt)”;
- szczebla gminnego.

Program będzie **pełnił rolę narzędzia zarządzania środowiskiem w skali gminy**. W/w dokument nie wpłynie negatywnie na środowisko naturalne – przeciwnie, stwarza narzędzia instytucjonalne, które pozwolą w odpowiedni sposób chronić poszczególne komponenty środowiska na terenie gminy. W Programie przyjęto zasadę realizacji zadań, które przyczynią się do poprawy ochrony środowiska i usprawnienia mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją. Jest to kierunek działań zgodny z wymogami prawa polskiego i Unii Europejskiej. Celem realizacji zadań ujętych w dokumencie jest osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy oraz poprawa jej atrakcyjności poprzez działania społeczne i inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska.

Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko

W projektowanym dokumencie **nie ustala się warunków i ram dla późniejszych realizacji przedsięwzięć, w tym przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**. Działania wynikające z przedmiotowego dokumentu zostaną zrealizowane i zaprojektowane w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie na środowisko oraz zdrowie ludzi. Realizacja zaplanowanych działań spowoduje przede wszystkim poprawę stanu środowiska naturalnego.

Podkreśla się, że na etapie dokumentu koncepcyjnego, jakim jest Program ochrony środowiska, trudno przewidzieć precyzyjnie rodzaj i skalę oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, z racji ich ogólnego (kierunkowego) charakteru. Wskazuje się, że zaproponowane w projekcie dokumentu działania są poprzedzone wnikliwą analizą stanu środowiska i potrzeb gminy oraz celów ochrony środowiska określonych na szczeblach

międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. **Zaproponowane działania są optymalne z punktu widzenia zidentyfikowanych potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych.**

Z uwagi na charakter przewidywanych działań oraz wspomnianą wcześniej konieczność spełniania wymogów przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska i przepisów towarzyszących, nie przewiduje się znacząco negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, z uwzględnieniem współzależności między nimi, ani na środowisko jako całość.

Większość proponowanych do realizacji zadań w ramach Programu ochrony środowiska będzie miała zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko. Biorąc uwarunkowania strategiczne, ekonomiczne i środowiskowe planowane zadania uwzględniają kompetencje gminy, jak również innych jednostek, które odpowiedzialne będą za ich realizację. Realizacja Programu ochrony środowiska nie będzie negatywnie wpływać na istniejące formy ochrony przyrody i cenne siedliska przyrodnicze.

Ewentualne negatywne oddziaływania, które wystąpią będą miały zasięg lokalny, krótkotrwały i odwracalny. Aby zapewnić jak najmniejszą ingerencję w środowisko, w trakcie realizacji zadań będą przestrzegane obowiązujące normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz przepisy BHP. Program zakłada podjęcie działań mających na celu poprawę stanu środowiska i komfortu życia mieszkańców, zatem nie zakłada się wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi oraz zagrożenia środowiska. Należy podkreślić, że w projektowanym dokumencie przedstawione zostały cele, które służyć będą ochronie środowiska oraz ochronie zdrowia ludzi.

Jak już wspomniano, przewidziane w projekcie dokumentu działania mają wydźwięk lokalny, ograniczony do terenu gminy. Ponadto gmina zlokalizowana jest w oddaleniu od granic administracyjnych Państwa, w związku z czym **nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne.**

Realizacja działań określonych w projekcie dokumentu spowoduje pozytywne skumulowane oddziaływanie z innymi gminami w Polsce i województwie w zakresie stopniowego eliminowania istniejących problemów ekologicznych. Skumulowane oddziaływanie wywierać będzie pozytywny wpływ na stan poszczególnych komponentów środowiska oraz zdrowie i jakość życia ludzi.

Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko

Gmina Krasnosielc posiada statut gminy wiejskiej i położona jest w północnej części powiatu makowskiego, w województwie mazowieckim i zajmuje powierzchnię ok. 167 km². Pod względem fizycznogeograficznym obszar gminy Krasnosielc położony jest w zasięgu trzech mezoregionów: Wzniesienia Mławskie (318.63), Wysoczyzna Ciechanowska (318.64), Równina Kurpiowska (318.65).

Gminę zamieszkuje ogółem ok. 5,8 tys. osób, natomiast gęstość zaludnienia wynosi 34,7 os./km², co jest wskaźnikiem zbliżonym do średniej dla powiatu makowskiego (38,8 os./km²), natomiast zdecydowanie niższym od średniej dla województwa mazowieckiego (155 os./km²) i kraju (119,9 os./km²).

Obszar gminy Krasnosielc położony jest poza zasięgiem najmłodszego zlodowacenia plejstoceniowego (Wisły). Sięgało tutaj bowiem zlodowacenie środkowopolskie, przez co znaczna część form pochodzenia glacialnego została zatarta na skutek działalności czynników zewnętrznych. Obszar gminy w przeważającej części stanowi zdenudowaną wysoczyznę morenową, natomiast jej wschodnie fragmenty są wyraźniej wyniesione. Obszar gminy wyniesiony jest od ok. 101 m n.p.m. w jej południowej części w dolinie rzeki Orzyc, do ok. 162 m n.p.m. w jej wschodniej części (wysoczyzna morenowa). Deniwelacje terenu przeważnie nie przekraczają kilku metrów, maksymalnie dochodząc do ok. 60 metrów wysokości względnej.

Powierzchnia terenu gminy jest w większości płaska lub lekko falista, o przeważnie niewielkich spadkach terenowych, nie przekraczających zazwyczaj 5°. Wyjątek stanowią niektóre fragmenty skarp rzeki Orzyc oraz strefy marginalne wysoczyzny morenowej, gdzie spadki terenowe osiągają lokalnie znaczne wartości (powyżej 10-15°). Na terenie gminy nie zidentyfikowano terenów zagrożonych ruchami masowymi, natomiast wzdłuż drogi powiatowej nr 3227W w pobliżu miejscowości Drążdzewo znajduje się fragment osuwiska. W ujęciu generalnym rzeźba terenu nie stwarza istotnych ograniczeń dla wdrażania procesów rozwojowych.

Powierzchnia gminy Krasnosielc zbudowana jest zarówno z utworów łatwo przepuszczalnych (utwory piaszczyste) oraz trudno przepuszczalnych (gliny zwałowe). W dolinach rzecznych oraz w obrębie niektórych zagłębieniach terenowych występować mogą utwory organogeniczne (torfy) i namuły.

Obszar gminy Krasnosielc należy do dorzecza Wisły i Narwi i znajduje się poza zasięgiem najmłodszego zlodowacenia plejstoceńskiego (północnopolskiego), co przekłada się w znacznym stopniu na zasoby wód śródlądowych. Gmina uboga jest bowiem w naturalne zbiorniki wodne w postaci jezior. Najważniejszym ciekim przepływającym przez teren gminy jest Orzyc, będący prawostronnym dopływem Narwi. Orzyc przepływa na całej długości gminy Orzyc, z północy na południe. Inne istotne ciek przepływające przez teren gminy to także: Róż Drugi, Róż Górny, Dopływ spod Chłopiej Łąki, Dopływ spod Grabowa, Dopływ spod Niesułowa, Dopływ pod Przytuł, Dopływ spod Bagienic-Folwarku, Dopływ spod Bud Prywatnych, Dopływ spod Bobina Wielkiego. Ponadto występują tutaj również inne, mniejsze (w tym bezimienne) ciek będące dopływami powyższych rzek. Na zasoby wód powierzchniowych składają się również stosunkowo liczne sadzawki, stawy hodowlane oraz mniejsze oczka wodne na gruntach prywatnych, rozproszone w różnych częściach gminy. W rejonie doliny rzeki Orzyc występują także pojedyncze starorzecza. Ponadto funkcjonuje tutaj system rowów melioracyjnych, który znajduje się na terenach użytkowanych rolniczo.

Powierzchnia gruntów leśnych w gminie Krasnosielc wynosi 5 353,34 ha, z czego większość to grunty publiczne należące do Nadleśnictwa Parciaki i Ostrołęka, natomiast pozostałe z nich to grunty prywatne. Lesistość na terenie gminy Krasnosielc wynosi 31,6% co jest wskaźnikiem wyższym od średniej dla powiatu makowskiego (26,7%), województwa mazowieckiego (23,4%) i kraju (29,6%).

Spośród form ochrony przyrody, rozróżnionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w granicach gminy Krasnosielc występują: Rezerwat przyrody „Zwierzyniec” oraz pomniki przyrody. Ponadto obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów, obowiązkowa na terytorium całego kraju.

Najważniejszym szlakiem komunikacji drogowej na terenie gminy jest droga wojewódzka nr 544, zapewniająca dojazd m.in. do Przasnysza oraz Ostrołęki.

.....
podpis, pieczęćka